कक्षा ८ नेपालीको नमुना प्रश्नपत्र १

उत्तरकुञ्जिका

पूर्णाङ्क ५० · २ घण्टा

अङ्क विभाजनमा दिइएका बुँदाका आधारमा अङ्क दिनुहोस्। फरक शब्दमा लेखिएको भए पनि उही कुरा भनेको उत्तर सही मानिन्छ।

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको विशिष्टीकरण तालिका २०८०, कक्षा ८, नेपाली अनुसार साइन्स प्लेग्राउन्डले तयार पारेको अभ्यास प्रश्नपत्र, आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन।

शब्दार्थ — २ अङ्क

१. क. भौचर **[२]**

ख. अविलम्ब

ग. अवगत

घ. उपार्जन

'प्रवर्धन' (बढाउने र फैलाउने काम) बढी दिइएको शब्द हो।

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'भौचर' र 'अविलम्ब' सही लेखेमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'अवगत' र 'उपार्जन' सही लेखेमा।

शब्द पहिचान — २ अङ्क

२. क. स्वप्न **[२]**

ख. दुर्लभ

ग. गरिब

घ. अन्न

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'स्वप्न' र 'दुर्लभ' राखी वाक्य पूरा गरेमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'गरिब' र 'अन्न' राखी वाक्य पूरा गरेमा।

वाक्य रचना — २ अङ्क

३.

- **घैँटामा घाम लाग्नु** (वास्तविक कुरा बल्ल खुल्नु): शिक्षकले चित्र कोरेर बुझाएपछि मात्र ग्रहण कसरी लाग्छ भन्ने कुरामा मेरो घैँटामा घाम लाग्यो। **[२]**
- **टुप्लुक्क** (अचानक आइपुगेको): कसैलाई खबर नै नगरी दिदी दसैँको अघिल्लो साँझ घरमा टुप्लुक्क आइपुगिन्।

अङ्क विभाजन

- 'घैँटामा घाम लाग्नु' लाई अर्थ खुल्ने गरी शुद्ध वाक्यमा प्रयोग गरेमा।
- 'टुप्लुक्क' लाई अर्थ खुल्ने गरी शुद्ध वाक्यमा प्रयोग गरेमा।

शुद्ध शब्द — २ × ०.५ = १

क. (iii) व्यवसाय

ख. (ii) विशेषता

वाक्य सम्पादन — २ अङ्क

५. विद्यार्थीले पुस्तकालयबाट लिएको किताब समयमै फर्काउनुपर्छ। **[२]**

अङ्क विभाजन

- प्रतिशुद्धि ०.५ का दरले 'विद्यार्थिले' लाई 'विद्यार्थीले' (दीर्घ) र 'कीताब' लाई 'किताब' (ह्रस्व) बनाएमा।
- प्रतिशुद्धि ०.५ का दरले 'पुस्तकालय बाट' लाई जोडेर 'पुस्तकालयबाट' लेखेमा र अन्त्यमा अल्पविरामको ठाउँमा पूर्णविराम (।) राखेमा।

शब्दवर्ग — २ अङ्क

६. **[२]**

शब्द	पदवर्ग
पुरानो	विशेषण

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

शब्द	पदवर्ग
हामी	सर्वनाम
तर	संयोजक
छोप्यो	क्रियापद

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले ‘पुरानो’ र ‘हामी’ को पदवर्ग सही छुट्याएमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले ‘तर’ र ‘छोप्यो’ को पदवर्ग सही छुट्याएमा।

काल / पक्ष र भाव / अर्थ — २ अङ्क

७. क. पर्यटकहरू अहिले नगरकोटबाट सूर्योदय हेर्दै छन्। **[२]**

ख. पहिले डाँडाका गाउँले डोकोमा नुन बोक्थे।

ग. बादल लागेकाले आज बेलुका पानी पर्ला।

घ. तिम्रो यात्रा सफल होस्।

अङ्क विभाजन

- प्रतिवाक्य ०.५ का दरले ‘हेर्दै छन्’ र ‘बोक्थे’ लेखी वाक्य पूरा गरेमा।
- प्रतिवाक्य ०.५ का दरले ‘पर्ला’ र ‘होस्’ लेखी वाक्य पूरा गरेमा।

वाक्य परिवर्तन — ३ अङ्क

८. क. मेरी बहिनी बिहानै आँगन बढार्छे। **[३]**

ख. कुनै पनि विद्यार्थी समयमै विद्यालय आएनन्।

ग. मूर्तिकारद्वारा सुन्दर मूर्ति बनाइयो।

अङ्क विभाजन

- क: ‘भाइ’ लाई ‘बहिनी’, ‘मेरो’ लाई ‘मेरी’ र ‘बढार्छ’ लाई ‘बढार्छे’ बनाएमा।
- ख: ‘सबै’ लाई ‘कुनै पनि’ वा ‘कोही पनि’ बनाई ‘आएनन्’ लेखेमा।
- ग: कर्तामा ‘द्वारा’ वा ‘बाट’ लगाई ‘बनाइयो’ लेखेमा।

व्याकरणिक — ३ अङ्क

९. क. उपसर्ग लागेका शब्द (कुनै एक): सहकार्य, सहयोग, प्रगति। प्रत्यय लागेका शब्द (कुनै एक): आर्थिक, स्थानीय। **[३]**

ख. द्वित्व भएर बनेका शब्द (कुनै एक): गाउँ गाउँ, ससाना। समस्त शब्द (कुनै एक): दाजुभाइ, दिदीबहिनी, पदयात्री।

ग. काठमाडौँबाट: अपादान कारक, पञ्चमी विभक्ति।

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले उपसर्ग लागेको एउटा र प्रत्यय लागेको एउटा शब्द पहिचान गरी लेखेमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले द्वित्व भएर बनेको एउटा र समस्त एउटा शब्द पहिचान गरी लेखेमा।
- कारकको मात्र नाम लेखेमा ०.५ र विभक्तिको मात्र नाम लेखेमा ०.५ गरी दुवै सही लेखेमा।

बोध प्रश्नोत्तर — ४ अङ्क

१०. क. मिथिला चित्रमा माछा, हात्ती, सुगा र कमल कोरिन्छन्। **[४]**

ख. चित्र घरका भित्तामा बनाइन्थे र केही समयमै मेटिन्थे, त्यसैले गाउँबाहिर कमैले चिनेका थिए।

ग. कागज र कपडामा चित्र बन्न थालेपछि यो कला देशविदेशमा पुग्यो।

घ. यो परिवर्तन राम्रो छ। आफ्नै कमाइले महिलाले घर चलाउन र छोराछोरी पढाउन सकेका छन्, र समाजमा उनीहरूको सम्मान पनि बढेको छ।

अङ्क विभाजन

- क: माछा, हात्ती, सुगा र कमलमध्ये कम्तीमा तीनओटाको नाम लेखेमा।
- ख: चित्र भित्तामा बनाइने र चाँडै मेटिने कारण लेखेमा।
- ग: कागज र कपडामा चित्र बन्न थालेको कुरा लेखेमा।
- घ: आम्दानी र सम्मान बढेको कुरालाई आधार बनाई आफ्नो प्रतिक्रिया लेखेमा।

बुँदा टिपोट र सारांश ४ अङ्क

११. बुँदा [४]

- कुनै बेला नेपालको व्यापार ल्हासासम्म फैलिएको थियो।
- आज आयात धेरै र निर्यात थोरै हुँदा व्यापार घाटा बढेको छ।
- यसले देशको पैसा बाहिरिन्छ र युवा विदेश जान्छन्।
- उत्पादन बढाएर तयारी वस्तु निर्यात गर्नुपर्छ।

सारांश: व्यापार घाटाको समाधान

पहिले टाढा टाढासम्म व्यापार गर्ने नेपाल आज आयातमा निर्भर छ। यसले देशको पैसा बाहिरिन्छ र युवा विदेश जान्छन्। व्यापार घाटा घटाउन स्वदेशी उत्पादन बढाई तयारी वस्तु निर्यात गर्नुपर्छ र किसान तथा उद्योगीलाई सहयोग गर्नुपर्छ।

अङ्क विभाजन

- प्रतिबुँदा ०.५ का दरले गद्यांशका मुख्य कुरा समेटेका पहिला दुई बुँदा लेखेमा।
- प्रतिबुँदा ०.५ का दरले गद्यांशका मुख्य कुरा समेटेका अर्का दुई बुँदा लेखेमा।
- उपयुक्त शीर्षक दिएर अनुच्छेदको मूल भाव समेटेको सारांश लेखेमा।
- सारांश करिब एक तृतीयांशमा आफ्नै शब्दमा शुद्ध भाषामा लेखेमा।

निर्देशित रचना ३ अङ्क

१२. क. काठको साँघु [३]

तराईको एउटा गाउँको छेउमै खोला बग्थ्यो। त्यस वर्षको बाढीले खोलाको साँघु बगायो। खोलापारिको विद्यालय जान नपाएर बालबालिका घरमै बस्न थाले।

कक्षा आठकी नजमालाई पढाइ छुटेकोमा असाध्यै पिर पऱ्यो। उसले साथीहरूलाई भनी, “सरकारले बनाइदिएला भनेर कुर्नुभन्दा आफैँ केही गरौँ।” उनीहरू घर घर गएर गाउँलेलाई सम्झाए। कसैले काठ दिए, कसैले डोरी। शनिवार सबै गाउँले खोलामा भेला भए।

दुई दिनमै काठको नयाँ साँघु तयार भयो। सोमवार बिहान नजमा र साथीहरू हाँस्दै विद्यालय पुगे।

शिक्षा: मिलेर काम गरे ठुलो समस्या पनि सजिलै हल हुन्छ।

ख.

२०८३ फागुन १३, राति ८ बजे

आज हाम्रो विद्यालयमा खेलकुद दिवस मनाइयो। बिहान १० बजे सबै विद्यार्थी चौरमा भेला भयौँ। सुरुमा प्रधानाध्यापकले झन्डा फहराउनुभयो। मैले १०० मिटर दौडमा भाग लिएँ, तर तेस्रो भएँ। अलि खिन्न भएँ, तर शिक्षकले “हार्नु पनि सिक्नु हो” भन्नुभयो।

दिउँसो कक्षा आठ र नौबिच भलिबल खेल भयो। हाम्रो कक्षाले जित्दा हामी सबै खुसीले उफ्रियौँ। साँझ ४ बजे पुरस्कार वितरण भयो।

घर फर्कंदा थकाइ लागेको थियो, तर मन निकै हलुङ्गो भएको थियो। आजको दिनले खेलमा मिलेर जित्नुको आनन्द सिकायो।

अङ्क विभाजन

- क: विषयवस्तुको आदि, मध्य र अन्त्य क्रमैसँग मिलाई उपयुक्त शीर्षक दिएमा; ख: ठाउँ वा मिति, समय र ‘म’ को शैलीमा घटनाको क्रम मिलाएमा।
- क: बुँदाका सबै घटना मौलिक ढङ्गले प्रस्तुत गरेमा; ख: दिनभरका घटना र आफ्नो अनुभव मौलिक ढङ्गले प्रस्तुत गरेमा।
- दुवैमा: रचना शिक्षा वा अनुभवमा टुड्ग्याई वाक्य गठन र भाषा शुद्ध राखेमा।

व्यावहारिक लेखन ३ अङ्क

१३. क. [३]

सोलु, नेचासल्यान
मिति: २०८३।०९।१२

आदरणीय दाजु,
सादर नमस्कार।

हामी सबै यहाँ सन्चै छौँ। तपाईं पनि कतारमा सन्चै हुनुहुन्छ भन्ने आशा छ।

मेरो त्रैमासिक परीक्षा सकियो। म कक्षामा दोस्रो भएँ। अब आधारभूत तहको परीक्षाको तयारीमा लागेको छु। आमाको घुँडाको दुखाइ पहिलेभन्दा कम छ। बुबाले यस वर्ष बारीमा आलु लगाउनुभएको छ। गर्मी धेरै हुने ठाउँमा हुनुहुन्छ, त्यसैले स्वास्थ्यको ख्याल गर्नुहोला। दसैँमा तपाईंले पठाउनुभएको पैसाले मैले किताब र झोला किनेँ।

बिदा मिलाएर चाँडै घर आउनुहोला।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

उही तपाईंको भाइ
पेम्बा

खाममा: बायाँ माथि पठाउने पेम्बाको नाम र ठेगाना, दायाँ तल पाउने दाजुको नाम र ठेगाना, दायाँ माथि हुलाक टिकट।

ख.

बधाई पत्र

विद्यालय दिवसको अवसरमा बर्दिया जिल्लाका विद्यालयहरूद्वारा आयोजित जिल्लास्तरीय कविता प्रतियोगितामा प्रथम स्थान हासिल गरी आफ्नो र विद्यालयको गौरव बढाउनुभएकामा कक्षा आठमा अध्ययनरत साथी रोजिनालाई हार्दिक बधाई ज्ञापन गरिन्छ। आगामी दिनमा तपाईंको कलमबाट अझ राम्रा कविता जन्मिउन् भन्ने शुभकामना छ।

कक्षा आठका सम्पूर्ण साथी
जनता आधारभूत विद्यालय

अङ्क विभाजन

- क: ठेगाना, मिति, सम्बोधन, अन्त्यको नाम र खामको नमुना मिलाएमा; ख: बधाई पत्रको संरचना (शीर्षक, अवसर, प्रतियोगिता, स्थान, पाउने र दिनेको नाम) मिलाएमा।
- क: पढाइ र घरको हालखबर चिठीको मध्य भागमा क्रमैसँग लेखेमा; ख: बधाईको कारण एउटै प्रवाहमा स्पष्ट लेखेमा।
- क: आत्मीय भाषामा विषयवस्तुको पुष्ट्याइँ गरेमा; ख: शुभकामनासहित उपयुक्त भाषाशैलीमा प्रस्तुत गरेमा।

भाव विस्तार वा व्याख्या

३ अङ्क

१४. क. प्रस्तुत पङ्क्ति 'फर्क आफ्नै देश' कविताबाट लिइएको हो। यसमा आफ्नो मात्र होइन, देशको जिम्मेवारी बोकेर बाँच्न आह्वान गरिएको छ। **[३]**

हामीले आज जे गर्छौं, त्यसको फल पछिका पुस्ताले पाउँछन्। पुर्खाले बनाएको बाटो, पुल र मन्दिर हामीले चलाएका छौं। त्यस्तै हामीले बोकेको सिप, पसिना र इमानले भोलिको देश बन्छ। आफू देशको खम्बा भएर गाउँमा काम गर्ने, उद्योग चलाउने, पढाउने र खेत जोत्ने मान्छे नै देश भएर बाँचेका हुन्।

त्यसैले आफ्नो सुखका लागि मात्र नभई आउने पुस्ताका लागि देश बनाउने गरी जिउनुपर्छ भन्ने भाव यस पङ्क्तिमा छ।

ख. प्रस्तुत वाक्य 'हजुरआमाको जन्मोत्सव' मनोवादबाट लिइएको हो। यसले उपहारको मोल पैसाले होइन, मनले तोक्छ भन्ने बुझाउँछ।

बजारबाट महँगो सामान किन्न जोकोहीले सक्छ। तर आफ्नै हातले बनाएको एउटा कार्ड वा मायाले भनेको एक शब्दमा दिनेको मन हुन्छ। आमाले सन्तानका लागि बुनेको स्वेटरको मोल बजारको मूल्यले नाप्न सकिँदैन। देखावटीका लागि दिइएको ठुलो उपहारभन्दा साँचो मनले दिइएको सानो चिनो धेरै प्यारो हुन्छ।

त्यसैले उपहारको साँचो मूल्य वस्तुमा होइन, दिनेको भावनामा हुन्छ भन्ने भाव यस वाक्यमा छ।

अङ्क विभाजन

- पङ्क्तिको सन्दर्भ र सोझो अर्थ खुलाई विषयवस्तु बुझेको देखाएमा।
- उदाहरणसहित अर्थ विस्तार गरी विषयवस्तुसँग तालमेल मिलाएमा।
- पङ्क्तिको भावलाई निष्कर्षमा टुङ्ग्याएमा।

अतिसङ्क्षिप्त उत्तर

४ अङ्क

१५. क. भक्तले मूर्ति बनाउन दश रुपियाँ पेस्की दिएका थिए। **[४]**

ख. मूर्ति देखेर भक्त खुसी भए र 'आहा! क्या मनोहर मूर्ति!' भन्दै त्यसको प्रशंसा गरे।

ग. मूर्तिमा भाजुलालले आफ्नो मृत छोरो जुजुलालको अनुहार देखेकाले त्यो मूर्ति उनका लागि बेच्ने वस्तु रहेन, त्यसैले उनले बैना फिर्ता गरे।

घ. हृदयसँग जोडिएको वस्तुको मोल पैसाले तोक्न सकिँदैन र मान्छेको शरीर नासिए पनि कला र प्रेम बाँचिरहन्छन् भन्ने मूल भाव यस प्रसङ्गले देखाउँछ।

अङ्क विभाजन

- क: दश रुपियाँ पेस्की दिएको लेखेमा।
- ख: भक्त खुसी भएको र मूर्तिको प्रशंसा गरेको लेखेमा।
- ग: मूर्तिमा छोरोको अनुहार देखेको कारण लेखेमा।
- घ: कला र प्रेम अमर हुने वा हृदयको वस्तुको मोल नहुने भाव लेखेमा।

लामो उत्तर

५ अङ्क

१६. क. 'डल्ले खोला' परशु प्रधानको कथा हो। यसको मूल विषय पुल र कुलोका नाममा हुने भ्रष्टाचार हो। **[५]**

वर्षामा डल्ले खोला तर्न नसकेर मान्छे बगेर मर्छन्। यही दुःखलाई रनबहादुरले आफ्नो स्वार्थको बाटो बनायो। छोरीको बिहेको खर्च जुटाउन उसले पुलका नाममा भाषण गऱ्यो र १०,००० रुपियाँ निकासा गरायो। खोलामा एक दुइटा काठ मात्र राखिए, जुन भेलले बगायो, तर उसको घरमा

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

धुमधामसँग बिहे भयो। त्यसपछि जुवामा हारेको शिवबहादुरले रकम हिनामिना भएको उजुरी गऱ्यो, तर आफैँ कुलोका नाममा फेरि १०,००० रुपियाँ निकासा गरायो। कुलोको डोब मात्र देखियो। मान्छे र योजना फेरिए, तर ठगीको तरिका उही रह्यो।

अन्त्यमा न पुल बन्यो, न कुलो। कथाको पहिलो र अन्तिम वाक्य झन्डै एउटै हुनुले पनि केही नबदलिएको देखाउँछ। जनता सचेत नभएसम्म एउटै ठगी दोहोरिरहन्छ भन्ने कथाको निचोड हो।

ख. 'जुन्को ताबेई' सगरमाथा चढ्ने संसारकी पहिलो महिलाको जीवनी हो। यो भनाइ उनको जीवनमा ठ्याक्कै मिल्छ।

सानैमा निमोनियाले उनलाई बारम्बार समात्यो र उनको शरीर कमजोर भयो, तर १० वर्षको उमेरमा माउन्ट नासु चढेपछि पहाड चढ्ने चाहना बढ्दै गयो। ठुला पर्वतारोहण समूहले ठाउँ नदिँदा र धेरैले हाँसोमा उडाउँदा उनी रोकिइनन्; सन् १९६९ मा आफैँ महिला क्लब खोलिन्। अनुमतिका लागि वर्षौं कुरिन्। सगरमाथाको बाटोमा हिमस्खलनले पुरिँदा पनि फर्किनन् र १६ मे १९७५ मा शिखर पुगिन्। सन् २०१२ मा क्यान्सर लागेको थाहा पाएपछि पनि उनको आरोहण रोकिएन।

यी घटनाले रोग, अभाव र हेला बाधा त बन्छन्, तर निर्णय मान्छेकै हातमा रहन्छ भन्ने देखाउँछन्। त्यसैले यो भनाइ ताबेईको जीवनले प्रमाणित गरेको छ।

अङ्क विभाजन

- पाठको विधा र विषयको परिचय दिई प्रश्नमा प्रवेश गरेमा।
- पाठका मुख्य घटनालाई प्रमाणका रूपमा क्रमैसँग प्रस्तुत गरेमा।
- घटनाको विश्लेषण गरी भनाइ पुष्टि वा समीक्षा गर्ने तर्क दिएमा।
- आफ्नै शैलीमा निष्कर्ष दिएर मौलिकता देखाएमा।
- वाक्य गठन, वर्णविन्यास, लेख्य चिह्न र पदसङ्गति शुद्ध भएमा।

निबन्ध लेखन ५ अङ्क

१७. क. मैले बिर्सन नसकेको दिन **[५]**

मानिसको जीवनमा केही दिन कहिल्यै बिर्सन सकिँदैन। मेरो जीवनको त्यस्तै दिन गत वर्षको असोज १२ गते हो। त्यस दिन म पहिलो पटक धेरै मान्छेका अगाडि बोलेको थिएँ।

हाम्रो विद्यालयमा वक्तृत्वकला प्रतियोगिता थियो। शिक्षकले मेरो नाम लेखाइदिनुभयो। मलाई रातभरि निद्रा लागेन। मञ्चमा उक्लँदा मेरा खुट्टा काँपे, मुख सुक्यो र पहिलो वाक्य नै बिर्सें। सबै साथी मलाई हेरिरहेका थिए। त्यत्तिकैमा मैले अगाडि बसेका शिक्षकको मुसुक्क हाँसो देखें। उहाँले 'सास फेर' भनेर इसारा गर्नुभयो। मैले लामो सास फेरें र बोल्न थालें।

मैले प्रथम स्थान त पाइनँ, तर मेरो डर भागेको थियो। कार्यक्रमपछि आमाले 'आज त मेरो छोरो ठुलो भएछ' भन्नुभयो। त्यो वाक्य मेरो मनमा गडेर बसेको छ।

त्यस दिनले मलाई गल्ती हुन्छ भनेर नडराई अगाडि बढ्न सिकायो। आज पनि कुनै काम गाह्रो लाग्दा म त्यही दिन सम्झन्छु र लामो सास फेर्छु।

ख. सरसफाइको महत्त्व

आफू, आफ्नो घर र वरपरको वातावरण सफा राख्ने कामलाई सरसफाइ भनिन्छ। स्वस्थ जीवनका लागि खानेकुरा जत्तिकै सरसफाइ पनि आवश्यक छ।

फोहोर ठाउँमा झिँगा, लामखुट्टे र रोगका कीटाणु बढ्छन्। दूषित पानी र फोहोर हातका कारण झाडापखाला, टाइफाइड र छालाका रोग लाग्छन्। खाना खानुअघि र शौचालय गएपछि साबुनपानीले हात धोए धेरै रोगबाट बच्न सकिन्छ। घर र विद्यालय सफा हुँदा मन पनि प्रसन्न हुन्छ र काम वा पढाइमा ध्यान जान्छ। सफा गाउँ र सहरमा पर्यटक पनि आउँछन्, जसले आम्दानी बढाउँछ।

सरसफाइ सरकारको मात्र काम होइन। हरेकले फोहोर कुहिने र नकुहिने छुट्याउनुपर्छ, प्लास्टिक जहाँ पायो त्यहीँ फाल्नु हुँदैन र पानीका मुहान सफा राख्नुपर्छ। विद्यालयले विद्यार्थीलाई सरसफाइ अभियानमा लगाउन सक्छ।

त्यसैले सरसफाइ एक दिनको अभियान होइन, दैनिक बानी हो। सानै उमेरदेखि यो बानी बसाले स्वस्थ व्यक्ति, स्वस्थ परिवार र स्वस्थ समाज बन्छ।

ग. मोबाइल फोनको सदुपयोग

आजको युगमा मोबाइल फोन जीवनको अङ्ग जस्तै बनेको छ। यो कुराकानी गर्ने साधन मात्र होइन, सूचना, शिक्षा र मनोरञ्जनको भण्डार पनि हो।

मोबाइलका धेरै फाइदा छन्। टाढा रहेका आफन्तसँग तुरुन्तै कुरा गर्न सकिन्छ। विद्यार्थीले इन्टरनेटबाट पाठ बुझ्न, शब्दको अर्थ खोज्न र नयाँ सिप सिक्न सक्छन्। किसानले मौसम र बजारको जानकारी पाउँछन्। बिरामी पर्दा वा दुर्घटना हुँदा तुरुन्तै सहयोग माग्न सकिन्छ। पैसा तिर्ने काम पनि मोबाइलबाटै हुन थालेको छ।

तर यसको दुरुपयोगले हानि पनि गर्छ। धेरैबेर स्क्रिन हेर्दा आँखा दुख्छन् र निद्रा बिग्रन्छ। खेल र सामाजिक सञ्जालमा अल्झिँदा पढाइ छुट्छ। अपरिचितलाई पासवर्ड वा गोप्य कुरा दिँदा ठगिने डर हुन्छ।

त्यसैले मोबाइल प्रयोगको समय तोक्नुपर्छ, पढ्ने बेला यसलाई टाढा राख्नुपर्छ र पढ्न तथा सिक्न बढी प्रयोग गर्नुपर्छ। चक्कुले तरकारी पनि काटिन्छ, हात पनि काटिन्छ। मोबाइल पनि त्यस्तै हो; सदुपयोग गरे यो असल साथी बन्छ।

अङ्क विभाजन

- परिचय दिएर विषयमा प्रवेश गरेमा।

- विषयवस्तुको ज्ञान स्पष्ट रूपमा देखाएमा।
- आदि, मध्य र अन्त्य क्रमैसँग मिलाई निष्कर्ष दिएमा।
- आफ्नै मौलिक प्रस्तुतीकरण र उदाहरण दिएमा।
- वाक्य गठन, वर्णविन्यास, लेख्य चिह्न र पदसङ्गति शुद्ध भएमा।